

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 3Co/245/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114220253
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Šofranková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8114220253.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Šofrankovej a sudcov JUDr. Antónie Kandravej a JUDr. Elišky Wagshalovej v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176 proti žalovanej R. Z., nar. XX. XX. XXXX, bytom C. C. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Spotrebiteľské združenie OSA, so sídlom Fedinova 9, Bratislava, IČO: 42 260 086, právne zastúpeného Advokátskou kanceláriou HKP Legal s. r.o., so sídlom Sasinkova 6, Bratislava, IČO: 36 727 334 v konaní o zaplatenie 621,92 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu a vedľajšieho účastníka na strane žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 7C/273/2014-51 zo dňa 27. 04. 2015 takto jednohlasne

rozhodol:

Mení čiastočne rozsudok v zamietavom výroku tak, že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 200,18 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 200,18 Eur odo dňa 12. 09. 2012 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) napadnutým rozsudkom zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 1,25 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 1,25 Eur odo dňa 12. 09. 2012 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti návrh zamietol a vyslovil, že vo vzťahu medzi žalobcom a žalovanou náhradu trov konania nepriznáva a vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov konania nepriznáva.

Vec právne posúdil podľa ust. § § 497, § 502 ods. 1, 2, § 503 ods. 1, 2, 3, § 369 ods. 1, 2, 3 Obchodného zákonníka a podľa ust. § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a podľa § 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného odo dňa 01. 01. 2014.

V rozhodnutí súd prvého stupňa uviedol, cit.: „Dňa 25. 08. 2010 bola medzi žalobcom a žalovanou podpísaná úverová zmluva, predmetom ktorej bolo poskytnutie bezúčelového revolvingového úveru vo výške 860 Eur. Výška mesačnej splátky predstavovala 4 % z dlžnej čiastky, ročná úroková sadzba predstavovala 26,28 %, 11,88 % a priemerná hodnota úrokovej miery pre kreditné karty predstavovala výške 20,93 %. Neoddeliteľnou súčasťou tejto zmluvy boli aj úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit, a. s.. Z dôvodu neplnenia si povinnosti žalovanou z úverovej zmluvy žalobca listom zo dňa 28. 08. 2012 vyzval žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy. Žalovaná na pojednávaní uviedla, že so žalobcom mala uzatvorených niekoľko úverových zmlúv a tento úver žiadala preto, lebo jej bol ponúknutý s poukazom na to, že predchádzajúce úvery už mala splatené, pričom žalobca žalovanej poskytol úverovú kartu s úverovým limitom, ktorý čerpala a vždy sa ho snažila splácať. Úver prestala

splácať z dôvodu, že prišla o zamestnanie, a preto sa telefonicky spojila so žalobcom a žiadala ho o povolenie splátok, úroky sa jej zdali vysoké, preto žiadala, aby mohla zaplatiť úroky podľa bánk a nie podľa nebankovník, s čím žalobca nesúhlasil. Poslednú splátku žalobcovi zaplatila v roku 2012. V konaní vystupujúci vedľajší účastník na strane žalovanej poukázal na nedostatky úverovej zmluvy, ako aj na bohatú judikatúru vnútroštátnych súdov k otázke náležitosti zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. k) a f) zákona o spotrebiteľských úveroch. Žalovaná prítomná na pojednávaní dňa 27. 04. 2015 so vstupom vedľajšieho účastníka do konania v celom rozsahu súhlasila.

Súd mal za to, že úverová zmluva neobsahuje náležitosti uvedené v § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch, a to výšku a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, z toho dôvodu považoval uvedenú zmluvu bez poplatkov a úrokov. V zmluve je uvedená iba výška mesačnej splátky 4 % z dlžnej čiastky. V zmysle citovaného ustanovenia musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca ich súčet. Je potrebné zdôrazniť, že zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala všetky prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkového právneho vzťahu. Rovnako je súd toho názoru, že v úverovej zmluve absentuje ďalšia podstatná náležitosť uvedená v § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z., a to úroková sadzba. Údaj uvedený v zmluve, a to 26,28 %, 11,88 % o úroku je nezrozumiteľný, nejasný a neurčitý. Okrem toho v úverovej zmluve absentuje údaj o RPMN podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/215/2012 zo dňa 10. 10. 2012, v ktorom sa uvádza, že aj pri revolvingovom úvere je tento údaj potrebné v zmluve uviesť.

Podľa výpisu zo splátkového kalendára mal súd za preukázané, že žalobca poskytol žalovanej úver 860 Eur, z ktorého žalovaná zaplatila 858,75 Eur. Z dôvodu absencie nedostatkov úverovej zmluvy vyššie špecifikovaných, tento nedostatok spôsobuje, že úver sa v zmysle ust. § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy považuje za úver bez úrokov a bez poplatkov. Súd preto zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi iba rozdiel vo výške 1,25 Eur spočívajúci v sume poskytnutého úveru a splátkami, ktoré žalovaná žalobcovi zaplatila. V prevyšujúcej časti súd návrh ako nedôvodný zamietol. Tým, že sa žalovaná dostala do omeškania s peňažným plnením, súd ju zaviazal zaplatiť aj úrok z omeškania odo dňa 12. 09. 2012, t. j. 15. deň od odoslania písomnej výzvy žalobcovi.

O trovách konania súd rozhodol postupom podľa ust. § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá na náhradu trov právo. Rovnako súd nepriznal trovy právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka z dôvodu, že ich nepovažoval za hospodárne a účelné“.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca i vedľajší účastníka na strane žalovanej.

Žalobca v podanom odvolaní uviedol, že zmluva o poskytnutí revolvingového úveru, t. j. zmluvný vzťah s otvorenými podmienkami je dlhodobý, opakovateľný a obnoviteľný úver, ktorý je žalovanému poskytovaný k uspokojeniu jeho priebežných finančných potrieb a umožňuje mu čerpať po odsúhlasení zo strany žalobcu peňažné prostriedky prostredníctvom úverovej karty do výšky nevyčerpaného zostatku úverového rámca a následne uhrádzať splátky minimálne v dohodnutej výške, pričom môže uhradiť aj celý čerpaný úver jedinou splátkou. Z predloženej listiny - výpis z čerpania, splátok a úhrad vyplýva (o ktorej pravdivosti neboli vyslovené pochybnosti), že žalovaná celkom čerpala istinu 1 060,80 Eur (svoj úverový rámec 860 Eur žalovaná čiastočne doplnila úhradami) a uhradila celkom sumu 858,75 Eur. Teda v prípade údajnej bezúročnosti úveru má žalobca nárok na úhradu sumy 201,43 Eur. Navrhol, aby odvolací súd zmenil rozsudok a zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 200,18 Eur s prísl. a nahradiť trovy konania spočívajúce v zaplatenom súdnom poplatku a v trovách právneho zastúpenia.

Vedľajší účastník odvolaním napadol výrok o trovách konania vedľajšieho účastníka. Navrhol, aby odvolací súd v tejto časti rozsudok zmenil a priznal vedľajšiemu účastníkovi trovy konania 115,75 Eur. Alternatívne žiadal rozsudok vo výroku o trovách konania zrušiť a v rozsahu zrušenia vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Uviedol, že vyjadrenie vedľajšieho účastníka k veci neobsahovalo žiadne mylné skutočnosti, na základe ktorých žiadal žalobu zamietnuť, ale len odôvodnené racionálne

argumenty, pričom táto aktivita viedla k zamietnutiu návrhu vo veci samej. Vedľajší účastník nevidí žiaden racionálny dôvod názoru konajúceho súdu o neúčelnosti vyjadrenia vedľajšieho účastníka, a preto žiada priznať trovy konania. Navyše napadnuté rozhodnutie z pohľadu stručného odôvodnenia a skutočnosti v ňom uvedených považuje za nepreskúmateľné.

Žalobca k podanému odvolaniu vedľajšieho účastníka v časti výroku o trovách konania vo vzťahu k vedľajšiemu účastníkovi navrhol rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť.

Odvolačný súd preskúmal vec bez nariadenia pojednávania (§ 214 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku; ďalej len „O. s. p.“) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné a odvolanie vedľajšieho účastníka nie je dôvodné.

Ako vyplýva z obsahu spisu žalobca ako veriteľ uzatvoril so žalovanou ako dlžníčkou dňa 25. 08. 2010 úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX, s výškou kreditného limitu 860 Eur (č. I. 7 spisu). Neoddeliteľnou súčasťou úverovej zmluvy sú úverové zmluvné podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia a. s. (č. I. 8 - 14 spisu). Z dôvodu neplnenia si zmluvných povinností žalovanou vo vzťahu k žalobcovi ako veriteľovi výzvou zo dňa 28. 08. 2012 vyzval žalobca žalovanú na zaplatenie dlžnej sumy vo výške 660,03 Eur v lehote do 15 dní od odoslania výzvy.

Z predloženej listiny - výpis čerpania, splátok a úhrad vyplýva (č. I. 17 - 18 spisu), že žalovaná celkom čerpala prostredníctvom úverovej karty istinu vo výške 1 060,18 Eur a svoj úverový rámec 860 Eur čiastočne doplnila úhradami, pričom zaplatila celkom sumu 858,75 Eur.

Súd prvého stupňa sa v konaní správne vyrovnal predovšetkým s obligatónnymi náležitosťami zmluvy o revolvingovom úvere v zmysle ust. § 9 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a následkami spojených s ich absenciou podľa § 11 citovaného zákona v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (25. 08. 2010).

Niet akýchkoľvek pochybností, že úverovú zmluvu uzavretú medzi účastníkmi konania je potrebné považovať za zmluvu o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Uvedený zákon v § 9 ods. 2 upravuje náležitosti, ktoré musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona, zmluva musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Úverová zmluva uzatvorená medzi účastníkmi konania dňa 25. 08. 2010 obsahuje len výšku splátok (4 % z dlžnej sumy) bez toho, aby bolo vymedzené, kedy je splatná prvá splátka, od ktorého termínu sa odvíja splatnosť ďalších splátok a konečná splatnosť úveru, ktorá je taktiež povinnou náležitosťou zmluvy podľa § 9 ods. 2 písm. f) citovaného zákona. Navyše výška splátok je uvedená len všeobecne, aj keď ust. § 9 ods. 2 písm. k) citovaného zákona, vyžaduje uvedenie výšky, počtu a termíny splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, t. j. zo zmluvy má byť zrejmé, okrem iného výška splátky istiny, výška splátky úrokov a výška splátky poplatkov a konečná splatnosť úveru.

Zároveň ako vyplýva z obsahu zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 25. 08. 2010 ročná úroková sadzba je uvedená ako rozmedzie 26,28 %, 11,88 % (č. I. 7 spisu).

Odvolačný súd sa preto stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že v úverovej zmluve absentuje ďalšia podstatná náležitosť uvedená v § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z., a to úroková sadzba. Údaj o úroku uvedený v revolvingovej zmluve je nezrozumiteľný, nejasný a neurčitý. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove vo veci 18Co/109/2011, v ktorom odvolací súd konštatoval, cit.: „Neprijateľnou zmluvnou podmienkou je podmienka, ktorá vyvoláva v neprospech spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany hrubú nerovnováhu. Znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky naplnia nielen podmienka, ktorá je neprimeraná (napr. neprimeraná sankcia za porušenie záväzku spotrebiteľa), ale aj podmienka, ktorá je neurčitá alebo je v rozpore s „ratio legis“ zákonného ustanovenia, podľa ktorého bola dojednaná (napr. úroky z omeškania nad limit, podľa nariadenia VL.87/1995 Z. z.). Za neprijateľnú považuje odvolací súd aj zmluvnú podmienku, ktorá vyjadruje finančný záväzok spotrebiteľa za plnenie, ktoré mu po materiálnej stránke nie je dodané a slúži v skutočnosti záujmom dodávateľa (tzv.

teória skutočného plnenia spomínaná najčastejšie v súvislosti s poplatkami v spotrebiteľských úverových vzťahoch“.

Okrem vyššie uvedeného v úverovej zmluve uzavretej medzi účastníkmi konania zo dňa 25. 08. 2010 absentuje aj údaj o RPMN podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného odvolací súd sa preto stotožňuje s názorom súdu prvého stupňa, že z dôvodu absencie nedostatkov úverovej zmluvy vyššie špecifikovaných, tento nedostatok spôsobuje, že úver sa v zmysle ust. § 11 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, považuje za úver bez úrokov a bez poplatkov.

Je potrebné však prisvedčiť odvolacej námietke žalobcu, že z predloženej listiny - výpis čerpania splátok a úhrad (o ktorej pravdivosti neboli pred súdom prvého stupňa vyslovené pochybnosti) vyplýva, že žalovaná celkom čerpala istinu vo výške 1 060,18 Eur a svoj úverový rámec 860 Eur žalovaná čiastočne doplnila úhradami a celkom uhradila sumu 858,75 Eur. Preto za stavu, ak žalovaná celkom čerpala istinu 1 060,18 Eur a žalovanému uhradila sumu 858,75 Eur, správne mal súd prvého stupňa zaviazat žalovanú na úhradu 201,43 Eur s prísl. (1 060,18 Eur - 858,75 Eur).

Pretože súd prvého stupňa už právoplatným rozsudkom zaviazal žalovanú na úhradu istinu 1,25 Eur s prísl., odvolací súd čiastočne zmenil rozsudok súdu prvého stupňa v zamietavom výroku tak, že zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 200,18 Eur s prísl. (201,43 Eur - 1,25 Eur). Tým, že žalovaná sa dostala do omeškania s peňažným plnením je povinná zaplatiť aj zákonný úrok z omeškania odo dňa 12. 09. 2012, t. j. od 15-teho dňa od odoslania písomnej výzvy žalobcu žalovanej (12. 09. 2012). Sadzba úroku z omeškania vo výške 8,75 % ročne z dlžnej sumy bola stanovená ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, t. j. ku dňu 12. 09. 2012 + 8 percentuálnych bodov (§ 3 ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka účinného ku dňu 12. 09. 2012).

Odvolaním nebol napadnutý vyhovujúci výrok rozsudku, ani výrok rozsudku o zamietnutí žaloby nad sumu 200,18 Eur s prísl., preto odvolací súd v tejto časti rozsudku súdu prvého stupňa nepreskúmaval a tento je právoplatný (§ 206 ods. 2 O. s. p.).

Odvolací súd zmenil čiastočne rozsudok v zamietavom výroku tak (§ 220 O. s. p.), že žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 200,18 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,75 % ročne zo sumy 200,18 Eur odo dňa 12. 09. 2012 do zaplatenia.

O trovách celého konania (prvostupňového i odvolacieho) súd rozhodol postupom podľa § 224 ods. 2 a § 142 ods. 2 O. s. p., podľa ktorého, ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Vzhľadom na čiastočný neúspech tak žalobcu, ako aj žalovanej a v tejto súvislosti aj vo vzťahu k trovám vedľajšieho účastníka, odvolací súd vyslovil, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.